

IJM ORGANET

BLADET MED DE GAMLE NYHETENE, og noen nye

Utgave nr. 4. Sommeren 2017

1 Juni 2017

PÅSKEKRIM PÅ JAN MAYEN 1963

JAN MAYEN NEWS

MORO
MORO
i FEBR.

nr. 3 3 Årg Påskenummer ORGAN FOR DET JANMAYNSKE FOLK. OPPLAG 50 ***** Løssalg 3 øk

TO GRØNLENDERE MYRDET PÅ JAN MAYEN!

HERR JØRGENSEN OG HANS YNGRE BROR BRUTALT NEDSKUTT! ★

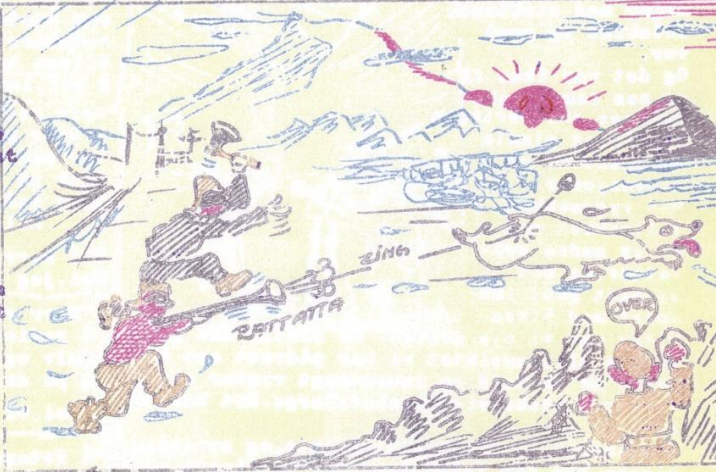
BLE OVERRASKET AV ET FORFERDELIG UVER UTENFOR HELENESTRANDA OG SØKTE JANMAYNSK HAVN*****

(JMN-BÅTVIKA) 28/2 - To tilsynelatende snille og frødelige grønlandere som var på selfangst utenfor Jan Mayen i februar måtte under et uver trekke seg inn til land. Det var den 33 år gamle Jørgensen og hans yngre bror.

Jørgensen var på vei mot Olonkin by for å få seg en bedre frokost etter strabasche da han møtte den beryktede snikmorderen, Kristian Ekling, som skulle til Metten og slippe ballonger. Jørgensen ante nok faren, men for sent. Kristian Ekling er en god og rutinert snikmorder, og han treffer skjelden, det vil si han bommer ikke svært ofte.

-- Det er en av syas beboere som uttaler seg om dette til Jan Mayen News. Han påstår å ha sett hele episoden fra et hull i Brinken. Av fare for et oppgjør med snikmorderen ønsker han derfor å være anonym. Han har imidlertid anmeldt saka for jeger- og fiskerforeningen på stedet, og retter kraftige beskyldninger mot måten Jørgensen ble myrdet på. "Fra Lullet så jeg tydelig at herr Jørgensen ble truffet bak, Over" - heter det blandt annet i anmeldelsen. Vi har fått vite at foreningen ser meget alvorlig på saker av denne art.

Til denne dato er det ennå ikke kommet inn noen anmeldelse på mordet av Jørgensens bror, men de som så liket, mener det var vel så maltraktert som det andre. En tilskuer trodde først det dreidde seg om en tesil, helt til han fikk se ørene- (tesiler har som kjent ikke ører), kanskje bare noen faa...

SNUR
GRØNLANDS ORG OVER HELE GRØNLAND

(Jørgensen og morderen, den beryktede Kristian EKLING, - Jørgensens tilskuer)

BORTGANGEN FOR DE TO GRØNLANDSKE SERIFANGERNE HAR SKAPT LANDESORG.

Etter at mordene på de to selfangere ble kjent, har de i hele dag vært flagget på halvstang. Grønlandske studenter har i hele gått natt holdt demonstrasjoner utenfor den Janmaynske ambassade. De har ropt slagord som "Fugrotte, laban, Gorrhyse" og man flere styggord. Det er ambassade selv som forteller om til neste s

Her kommer endelig årets første IJM ORGANET. Planen var å starte med et VÅR nummer, og så PÅSKE nummer. Men det ender med et tidlig SOMMER nummer.

Det fine med planer er at de er veldig enkle å endre. Det ble også denne planen. Så redaktørens unnskyldning er, " utgivelse som normalt".

Påskan er jo av en eller annen grunn også tiden for krim historier. Siden det ble en nesten Påske utgave spanderer vi første siden for en krimhistorie fra JM 1963.

IJM GENERALFORSAMLING

Da vi er godt i gang med 2017 er det naturlig å starte denne utgaven av IJM ORGANET med årets store arrangement. Som informert møtes vi til IJM Generalforsamling på hotell Olavsgaard helgen 22-24 September.

Priser og tider er allerede sendt dere, men her kommer de igjen.

Agenda med sakliste kommer senere på sommeren

Olavsgaard ligger som sagt, ved E6 ca. midtveis mellom Oslo og Gardermoen.

Se hjemmesiden www.olavsgaard.no

Det går ekspressbuss direkte til hotellet både fra Gardermoen og Oslo.

Det er derfor lett å komme dit uansett hvilket fremkomstmiddel man velger av fly, tog, buss eller privatbil.

Styret håper at så mange som mulig finner anledning til å komme.

Mange har allerede bekreftet deltakelse, og også betalt inn det valgte alternativ på IJM konto.

Her følger nok en gang de priser vi har fått, og jeg setter de opp som alternativer dere kan referere til ved påmelding.

Bindende påmelding sendes til meg: fredriks@online.no

Vi håper at det blir bruk for alle rom vi har reservert, pluss noen til.

For å sikre at vi ikke ender opp med å betale for tomme rom, må alle ha gitt sin bindende påmelding innen 15 Juni.

Beløpet for valgte alternativ, betales senest innen 1 Juli til IJM konto.: **0537.58.02459.**

IJM sender deretter en felles bestillingsliste til hotellet.

IJM mottar felles regning fra hotellet etter samlingen.

Alt: 1:

22-24 sept.

Enkeltrom: kr. 2805

Alt: 2:

22-24 sept.

Dobbeltrom: kr. 4495

Alt: 3:

23-24 Sept.

Enkeltrom : Kr. 1690

Alt: 4:

23-24 Sept.

Dobbeltrom : Kr. 3180

Alt 5:

23 Sept.

Kun møte og middag. Ingen overnatting: Kr. 1150,-

Alt 6:

23 Sept.

Kun middag. Ikke møte og overnatting: Kr. 510,-

Alt 7:

23 Sept.

Kun møte med lunch. Ikke middag og overnatting.: Kr.640,-

Følgende er inkludert:

22-23. Kun overnatting med frokost.

23-24. Konferanse, lunch, kaffe, middag, overnatting med frokost 24/9

Alle drikkevarer i bar og ved middag, betales av den enkelte direkte til hotellet.Eventuelt måltid kvelden 22/9 betales også direkte til hotellet av den enkelte.Er det ellers noe du lurer på er det bare å sende en mail til: fredriks@online.no

KREML

Året 2016 var det året da IJM endelig fikk det til med Kreml, takket være positiv innstilling fra alle aktører.

Transporten ordnet seg, og vi fikk lov å være på Jan lenge nok til å gjøre brakka ferdig. Nå har vi endelig et hyggelig krypinn fylt av minner, og beboerne av JM ser ut til å sette pris på det grønne bygget ved veien mot Båtvika.

Men vi ble jo ikke helt ferdig i 2016. Da råtten panel ble fjernet fra utsiden viste det seg dessverre at vindusrammene også var pill råtne. Vi var jo klar over at det var råteskader, og planen var å skifte det treverk som var ødelagt. Men at det var så ille var vi ikke klar over.

Nok en gang ble forespørsel sendt til alle myndigheter , og IJM ble også denne gangen møtt med stor velvilje.

Nye vinduer har derfor blitt innkjøpt og vil bli sendt fra Harstad med godsåten i Juni.

Takk til Riksantikvaren for faglig og økonomisk støtte.

Så gjenstår det bare at driftsadministrator Madsen finner plass til våre snekkere på flyet i August.

Vi er satt på venteliste, så da er det bare å krysse fingrene.

Dere vil bli oppdatert.

ISHAVSSKUTA POLARSTAR

Som tidligere informert i IJM ORGANET ligger båten ved verft i Polen.

Etter besøk i tørrdokk i vår, ligger nå Polarstar ved kai for den siste finpuss.

Båten blir "som ny", og er en fryd for øye.

26 August er det planlagt at båten ankommer Brandal ved Ålesund til flagg og hornmusikk.

Siden det er såpass sent på året vil det ikke bli noe av en tur til Jan Mayen i 2017.

Neste mulighet er da 2018. Det er enda ikke bestemt hvordan båten skal benyttes, så det er derfor for tidlig å sette pris på en tur.

Men interessen fra IJM medlemmene så langt har vært tilbakeholdende. Dette er forståelig, grunnet antatt høy pris og stor usikkerhet om det blir mulig å gå i land på JM.

Og vi kjenner alle været rundt øya vår. Om sommeren er det som regel greit. Men vi vet at både i Båtvika og Hvalrossbukta kan det være alt fra "flatt vann" til "meget vått".

Vi får prate om dette på treffet.

Jeg gjør ikke mer nå.

IJM EKSPEDISJON 2018

Reisekomiteen jobber med flere alternativer, så da blir det spennende å få høre hva de har kommet frem til på treffet i september.

Vi har jo allerede to supre ekspedisjoner bak oss.

VINNERE AV IJM ØLGLASS 2017.

Vi har nå trukket vinnerne blant de som betalte kontingenten innen fristen. Og følgende 6 nummer kom ut av hatten; 15, 32, 52, 63, 75, 95.

Vi kan dermed gratulere:

Vidar Lie.....: **Dalen**
Mildrid Ringseth.....: **Oslo**
Ragnar Sønstebø.....: **Dombås**
Roy Inge Nordfonn.....: **Finnsnes**
Britt Johansen.....: **Bodø**
Inger Johanne Myhre.....: **Bardufoss**

Ett av Ishavsforeningens lekre ølglass er snart på vei til vinnerne:

GRATULERER

LESERINNLEGG.

I første utgave av IJM ORGANET oppfordret vi JM veteranene til å send inn historier fra sitt opphold. I de første 10 årene, før satellittene ble "hengt opp" i verdensrommet for kommunikasjon med fastlandet, var vår verden begrenset til strandkanten.

Da stoppet den opp på Haugenstranda, Bommen, Maria Musch, Sjuholenderbukta, eller hvor vi måtte befinne oss. Facebook og slikt var begrep som ikke stod i ordboka enda.

Og da damene enda ikke hadde gjort sitt inntog, var kanskje kantene litt "røffere"

Vi oppførte oss vel stort sett ordentlig, men av og til var det fristene å fylle hverdagen med litt ekstra. Kommentaren var vel som regel "Du må gjerne prøve deg i dag, men da får du igjen i mårra!".

Vel, uansett hva vi fant på for å bryte 12mnd isolasjon, så overlevde vi alle med et smil.

Redaktøren har heller ikke tenkt å utøve tung sensur, så vi satser på at den enkelte bidragsyter står for det som blir skrevet.

I foregående numre inkluderte vi innlegg av **Svein Moen** (1961-1962)

Her kommer et innlegg fra **Bjarte Hatlen**(1962-1964).

Jan Mayen - en historie fra 1963.

Siden redaktøren har oppfordret oss til å komme med historier fra «gamle dager», kom jeg på en historie som vi hadde det mye moro med under min tid på Jan Mayen (1962-64).

Hovedpersonen var Jostein Mathisen. Han var trolig den av oss som hadde flest «jern i ilden», og han var en utrolig ressursperson. På nynorsk heter vel det «a jack of all trades». Han var tekniker på Loran C. Han hadde også ansvar for vår lokale jordskjelvstasjon. Han var dessuten formann i idrettslaget, redaktør i Jan Mayen News, sentralt medlem i husorkesteret hvor han trakterte kontrabass og gitar, aktiv fotograf, turgåer osv., osv.

Av overvintringskullet 1962/-63 var vi hele 12 stykker som gikk direkte på et nytt år med overvintring. Så vi var en godt sammensveiset gjeng og gode kamerater med mye intern humor.

Jeg regner derfor med at Jostein tilgir at jeg trekker frem denne hendelsen så mange år etter.

Vi snakker om torsdag 14. november 1963.

Om morgenen denne dagen mottok vakthavende telegrafist på Met'n en forespørsel fra NRK om vår jordskjelvstasjon hadde registrert noen rystelser de siste timene.

Jostein hadde hatt en sen «kveld» sammen med en «livlig gjeng» og lå derfor fortsatt i dyp søvn på dette tidspunktet, og det måtte betydelig innsats til for å få ham på beina.

Noe «søvndrukken» kom han seg omsider opp og inn til jordskjelvrommet for å sjekke stillingen. Der var det en trommel som måtte utstyres med nytt papir en gang i døgnet slik at eventuelle utslag kunne bli registrert. For første og eneste gang på de to årene Jostein var der oppe, hadde han glemt (av en eller annen grunn!?) å skifte papir forrige kveld.

Han løste forespørselen ved å be vakthavende telegrafist på Met'n om å rapportere tilbake til NRK at det ikke var registrert noe skjelv på Jan Mayen siste dagn – noe som jo for så vidt var helt riktig.

I den påfølgende nyhetsmelding fra NRK kom så nyheten om at det utenfor Island var dukket opp en helt ny øy i forbindelse med et undersjøisk jordskjelvatbrudd – nemlig Surtsey. Jordskjelvstasjonen på Jan Mayen hadde merkelig nok ikke registrert noe skjelv.

Jostein skjønnte straks at han her hadde gått glipp av sitt livs skjelv, og at hans tilbakemelding til NRK nok hadde vært noe upresis. Han reagerte nok med å bli nokså skjelven selv!

Den feilaktige informasjonen ble straks forsøkt rettet opp med et telegram til NRK med informasjon om at det ikke var registrert noe skjelv på Jan Mayen fordi jordskjelvstasjonen hadde vært ute av drift – noe som for så vidt også var helt korrekt (nærmere begrunnelse for dette hadde vel ingen interesse for NRK?)

Klokken 13:00 kom neste nyhetssending og som oppdaterte med siste nytt om fenomenet Surtsey – sitat: «Jordskjelvstasjonen på Jan Mayen rapporterer at registrert skjelv der oppe har vært så kraftig at stasjonen ble satt ute av drift».

Jostein forsto raskt at det ikke burde sendes flere korrigeringer da disse erfaringsmessig fort kunne bli misforstått. Så den siste meldingen ble således «hengende i luften» som en evig sannhet.

Vi var mange som lo i skjegget i lang tid etter dette, og Jostein ble nok gjenstand for mange mer eller mindre morsomme kommentarer. Samtidig var det nok en del av oss som syntes synd på ham også. Det å gå glipp av det ene historiske skjelvet i løpet av et toårig opphold, var nok mer enn bittert (og trolig litt flaut).

Da jeg noen dager senere gikk ut på en ettermiddagstur, stakk jeg derfor innom den lille hytta hvor selve registreringsutstyret sto. Dette besto hovedsakelig av en stor magnet som hang innenfor en ramme, og hvor endringer i det magnetiske feltet ble omgjort til elektriske impulser som

deretter ga utslag på den trommelen med papir som befant seg i selv jordskjelvrommet i stasjonsbygningen.

Hytta var ikke låst. Jeg åpnet døra samtidig som jeg så meg godt om. Ingen i sikte! Jeg tok 5-6 meter springbart og plantet den ene foten kontant i den rammen som omsluttet magneten. Jeg konstaterte at magneten disset opp og ned en god stund – mission accomplished!

Jeg lukket døra og snek meg usett (trudde jeg) bort fra området. Deretter en spasertur bort til Met'n hvor det som vanlig ble servert kaffe og vafler. Deretter samme tur hjem igjen.

På døra til rommet mitt møtte jeg en lapp med følgende budskap: «Du er observert! Jostein».

«F... å». Jeg som hadde vært så forsiktig!

Tilfeldighetene hadde ført til at Jostein hadde befunnet seg på jordskjelvrommet da skriveren nærmest hadde gått amok og indikert minst 10 på Richters skala.

For sikkerhets skyld hadde han styrtet bort til nærmeste vindu med utsikt til jordskjelvhytta. Da hadde han sett en kjent skikkelse snike seg i svært lav gange ut av hytta og videre bortover terrenget.

Tenk dere hvilken melding NRK kunne ha fått tilgang til og som sikkert ville ha gått world wide; f.eks.: «På Jan Mayen er det registrert tidenes største skjelv, men ingen andre steder rapporterer om registreringer. Skjelvet må derfor ha vært helt lokalt, og dette betegnes som ikke mindre enn en verdenssensasjon!».

Dette ville ha vært litt av en oppreisning for Jostein, og jeg er sikker på at han kunne ha rasset i interessante jobbtilbud etter dette. Men uflaks er også en del av gamet!

Det hører med til historien at Jostein faktisk fikk jobb ved en jordskjelvstasjon i Sør-Norge etter avsluttet opphold på Jan Mayen.

Bjarte Hatlen

Takk skal du ha Bjarte.
IJM Ølglass kommer i posten

WEBMASTER FOR IJM HJEMMESIDE

Som den observante internetbesøkende sikkert har registrert, så har det vært stille på foreningens hjemmeside de siste årene.

Dersom det er en av medlemmene som vil ta på seg oppgaven som WEB-master, er vedkommende hjertelig velkommen.

Tenk på det til treffet i September på Olavsgaard.

MEDLEMSKAP I IJM

Kontingenten er fremdeles kr. 200, og innbetales på IJM konto: **0537.58.02459**.

Husk å skrive navn og at det gjelder kontingent for 2017, på infolinja i nettbanken.

I 2016 var det flere som ikke skrev noe i meldingsfeltet til banken, og det samme har skjedd i år også. Da er det umulig for oss å notere innbetalingen på navn.

Vi håper også at mange flere av veteranene vil melde seg inn i 2017.

Og husk medlemskapet er helt uforpliktende !

Eneste betingelsen er at du har hatt et oppdrag på øya.

Så, kjære medlemmer, la meldingen gå ut blant alle veteraner, og fortell om verdens mest eksklusive forening.

Vi har medlemskort, jakkepin og tøymerke klar.

Innmelding sendes enkelt til:..... **fredriks@online.no**

HER KOMMER IJM'S KOMMERSIELLE SIDE MED UIMOTSTÅELIGE MEDLEMSTILBUD.

IJM har fast tilbud, i samarbeid med HADELAND GLASSVERK, på en eksklusiv serie av glass til foreningens medlemmer. Dette tilbud er sendt ut tidligere, og vi vil minne dere om det fremover.

Glassene er gravert med IJM logo.

Her minner vi om tilbudet igjen. Priser og bestillings prosedyre følger nedenfor. Det er de samme glassmodellene som selges i Krambua på JM, bortsett fra ølglasset som er "vår" modell. Men prisen blir litt høyere da vi får moms og porto i tillegg.

FØLGENDE GLASS TILBYS.

- 1: GILDE, DRAMMEKARAFFEL. 20cl. 4 PAKNING.....Kr: 800,-
- 2: COGNAC GLASS. 32cl. 1 STK.Kr. 315,-
- 3: AUGUSTIN ØLGLASS. 42cl. 6 PAKNING.....Kr. 1000,-
- 4: ODYSSE, RØD/HVITVIN GLASS. 56cl. 6 PAKNING.....Kr. 1000,-

Glassene bestilles via IJM.

Kan ikke bestilles direkte fra Hadeland Glassverk

Frakt kommer i tillegg.

For å forenkle bestilling og fakturering har vi kommet frem til en pris på frakten.

Denne gjelder per forsendelse uansett antall glass i forsendelsen

1: FASTLANDS NORGE:.....Kr. 315,-

2: SVALBARD.....Kr. 535,-

BESTILLINGSPROSEDYRE.

For å forenkle administrasjonen av bestillingene, har vi laget følgende bestillingsprosedyre.

1: Send din bestilling med glassmodell og antall til IJM.

2: IJM vil bekrefte mottak av bestilling og sende deg et bestillingsnummer inkludert totalt beløp.

3: Du forskuddsbetaler beløpet til IJM konto. **0537.58.02459.**

I kommentarfeltet skriver du ditt navn og det bestillingsnummer vi sendte deg.

4: Vi sender en felles bestilling til Glassverket.

Leveringstiden fra HG ventes å ligge på inntil 3 uker.

5: Når glassene er ferdig gravert sendes de direkte til deg fra Glassverket, på den adresse du oppga i din bestilling.

6: Glassverket sender en felles faktura til IJM.

All bestilling sendes via E-mail til Thor Gunnar Holtet:.. tjholtet@online.no

Kopi til Petter Idar Grønnås:..... petter.gronaas@ktv.no

TILBUD PÅ FORENINGENS STILIGE JAKKEMERKE I VEVD TØY

Her kommer en påminnelse om foreningens stilige jakkemerke

Priser er inkludert porto.

Tre merker samlet for kr.100,-

(Selvsagt så mange ganger 3 du ønsker)

Bestilling til:: fredriks@online.no.

Innbetaling til IJM konto:.....: **0537.58.02459.**

REDAKSJONELLE KOMMENTARER.

Ja, da har vi gjort ferdig utgave nr. 4 av vår nye medlemsavis, **IJM ORGANET**.

Planen var opprinnelig å få til 4 utgaver i året, men det er ikke alltid at det går som planlagt.

Da får vi se hva vi får til videre i 2017.

Her skal vi ikke belyse verdens problemer, men overlate det til eksisterende nyhetskanaler.

Vårt blad skal kun trekke frem minner og hyggelige hendelser fra denne spesielle og fascinerende øya i Ishavet.

Så la ikke opplevelsene dine forsvinne i glemmeboka.

Organet ble jo stiftet en eller annen gang etter 1960, da Olonkin Byen var ferdig og Loran C var i drift. Så de lokale nyhetene fra denne første tiden og frem til i dag gir en god pekepinn om hva vi gjorde. Disse lokale hendelsene hadde nok ingen innflytelse på verdens historie, men for vi som var på øya var det "viktige" ting.

Så, kjære veteraner av begge kjønn, ta en titt mellom gamle utklipp og fotoalbum. Kanskje finner dere et gammelt eksemplar av Organet. Da kommer sikkert minnene frem.

Send historiene til redaksjonen så vil de bli brakt ut.

IJM ORGANET er jo bladet for de gamle nyheter og historier fra øya vår.

Neste utgave er planlagt til høsten, eller når vi har stoff nok.

Husk at redaksjonen vet å verdsette gode historier, så det er lekre IJM ølglass å vinne. Vi har glass nok så ikke vær beskjedne.

Vi er sikre på at dere har mange fine historier på lager.

Da gjenstår det bare å ønske en

GOD SOMMER

Til alle sammen.

Uansvarlig redaktør:.....Bjørn (fredriks@online.no)

Med-ansvarlig redaksjon:.....Resten av styret for IJM